ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว*

SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER THE SA KAEO SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

แสงเทียน กุ่มเดช[1] และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง[2]

Sangthian Gumdet[1] and Suttipong Boonpadung[2]

[1-2]สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

[1-2]Department of Educational Administration, Graduate School,

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: s67561802073@ssru.ac.th

วันที่รับบทความ : 8 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2569; วันตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2569

Received 8 June 2026; Revised 29 June 2026; Accepted 1 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และ 4) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน

Citation:

* แสงเทียน กุ่มเดช และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2569). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 1953-1970.

Sangthian Gumdet and Suttipong Boonpadung. (2026). Skills Of School Administrators Affecting Academic Administration In Schools Under The Sa Kaeo Secondary Educational Service Area Office. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 1953-1970.;

DOI: https://doi.org/10.

https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/

เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่าด้านทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ และมีค่าอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 78.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน คือ

$\hat{Y} = .275 + .305x_8 + .273x_5 + .207x_6 + .209x_4 + .097x_7 - .144x_1$

$\hat{Z} = .337Z_{x_8} + .277Z_{x_5} + .201Z_{x_6} + .134Z_{x_4} + .109Z_{x_7} - .109Z_{x_1}$

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารงานวิชาการ, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) study the skills of school administrators, 2) investigate academic administration in schools, 3) examine the relationship between school administrators' skills and academic administration in schools, and 4) identify the skills of school administrators that affect academic administration in schools under the jurisdiction of the Sa Kaeo Secondary Educational Service Area Office. The sample group consisted of 300 participants, including school administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire. The data were analyzed using statistical methods, including percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that: (1) the overall level of school administrators' skills was at a high level; (2) the overall level of academic administration in schools was at a high level; (3) the relationship between school administrators' skills and academic administration in schools was positively correlated at a high level, with statistical significance at the .01 level; and (4) the school administrators' skills affecting academic administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo were teamwork skills, analytical and creative thinking skills, conceptual skills, technology skills, visionary leadership skills, and human relations skills. These skills could jointly predict academic administration in schools with a predictive power of 78.80 percent at the .01 level of statistical significance. The prediction equations could be established in both raw score and standardized score forms as follows:

$$\hat{Y} = .275 + .305x_8 + .273x_5 + .207x_6 + .209x_4 + .097x_7 - .144x_1$$

$$\hat{Z} = .337Z_{x_8} + .277Z_{x_5} + .201Z_{x_6} + .134Z_{x_4} + .109Z_{x_7} - .109Z_{x_1}$$

Keywords: School Administrators' Skills, Academic Administration, School Administration

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ ส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับบทบาทจากการเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ภายใต้บริบทดังกล่าว การบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นภารกิจหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นกลไกที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา วิโรจน์ สารรัตนะ (2564) อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดการกิจกรรมทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งให้การจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย และมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ขณะที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2563) เห็นว่างานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาและเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่วน ธงชัย สันติวงษ์

(2562) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารต้องมีบทบาทในการวางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัศวภูมิ (2561) ที่มองว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร นอกจากนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ยังเสนอว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการวางแผน การนิเทศ และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ขณะที่ กิดานันท์ มลิทอง (2562) ชี้ให้เห็นว่า ในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในโลกยุคใหม่ แนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา และความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างรอบด้าน

จากสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ปรากฏในสถานศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะการบริหารที่เหมาะสม เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา สงัด อุทรานันท์ (2561) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารเป็นความสามารถใน การนำทรัพยากร บุคลากร และกระบวนการทางการศึกษาไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ขณะที่ สันติ บุญภิรมย์ (2562) เห็นว่าผู้บริหารที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม จะสามารถสร้างความร่วมมือและขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นิพนธ์ เจริญผล (2563) ยังชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องอาศัยทักษะด้านเทคนิควิธี การใช้เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และความคิดรวบยอด เพื่อให้สามารถตัดสินใจเชิงระบบและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ เสริม ศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2562) ที่ต่างให้ความสำคัญกับทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การสื่อสาร เทคนิควิธี เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ความคิดรวบยอด ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ

บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ดังนั้น ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและคุณภาพการศึกษา จึงควรพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น มนุษย์สัมพันธ์ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี ภาวะผู้นำ และการทำงานเป็นทีม เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะของผู้บริหารทั้ง 8 ด้านที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพผู้บริหารและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

4. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานและความสำเร็จของสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบาย ทิศทาง และแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา นิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) อธิบายว่า ทักษะของผู้บริหารหมายถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้

ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ Katz (1995) ที่เสนอว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพควรมีทักษะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะเชิงแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารองค์กร ขณะที่ Bartol & Martin (1998) เห็นว่าทักษะทั้งสามด้านมีความเชื่อมโยงกันและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากทักษะพื้นฐานดังกล่าวแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีทักษะเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทของการบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดย Paisey (1981) ให้ความสำคัญกับทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร ขณะที่ ธีรวัฒน์ ขัดมะโน (2563) ชี้ให้เห็นว่าทักษะด้านการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างบุคลากรในองค์กร ส่วน ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) เน้นว่าผู้บริหารควรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) ยังกล่าวถึงความสำคัญของทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ขณะที่ สัตตบุษย์ โพธิรุท (2564) และ ประภัสสร โคตรประดา (2567) ให้ความสำคัญกับทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์และการทำงานเป็นทีม ซึ่งช่วยสร้างความร่วมมือและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ในด้านการบริหารงานวิชาการ นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียน โดย Ramseyer (1995) อธิบายว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดการและกำกับดูแลกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ขณะที่ Miller (1995) มองว่าการบริหารงานวิชาการเป็นศูนย์กลางของการดำเนินงานทั้งหมดในสถานศึกษา เนื่องจากมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ที่ระบุว่าการบริหารงานวิชาการต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดย ธนัฏฐา คุณสุข (2565) อธิบายว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและบริบทของสถานศึกษา ส่วน Massie & Douglas (1981)

เห็นว่าการวัดผลและประเมินผลเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ สิรดา สายมายา (2565) ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษาในฐานะกระบวนการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นอกจากนี้ Kimbrough & Nunnery (1998) ยังชี้ให้เห็นถึงบทบาทของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ส่วน Thompson (2013) อธิบายว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ โดยช่วยยกระดับประสิทธิผลการดำเนินงานและคุณภาพการศึกษา

อุรุพงษ์ งานฉมัง (2564) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

สุนิสา สงัดศรี (2565) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด มนุษยสัมพันธ์ และเทคนิคของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

Owan & Agunwa (2019) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาคาลาบาร์ รัฐครอสริเวอร์ ประเทศไนจีเรีย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านภาวะผู้นำ การนิเทศและการสื่อสารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญ และส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

Adhikari & Budhathoki (2023) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ทักษะเชิงมโนทัศน์ มนุษยสัมพันธ์ และเชิงเทคนิค

เป็นทักษะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และการบูรณาการทักษะทั้ง 3 ด้านช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิผล

Li & Krutkrongphan (2023) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อเกณฑ์การบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาทดลองซานซี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้าน การสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และการให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้บริหาร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นตัวแปรสำคัญในการพยากรณ์ผลการบริหารโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการวิจัยเชิงพรรณนา

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา

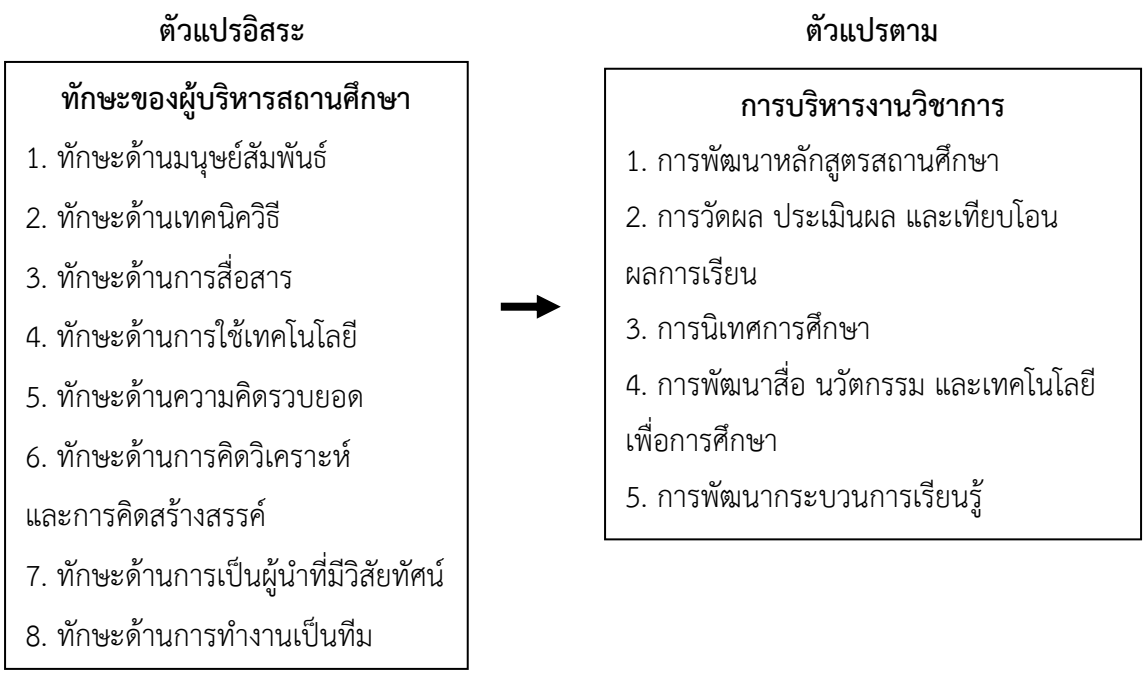
2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ยอมรับข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 และแก้ไขหรือปรับปรุงข้อคำถามให้ชัดเจนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ Cronbach’s Alpha = 0.980

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และทดสอบความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้วแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว จำนวน 300 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

5. กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 300 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อย 72.00 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.70 วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.30 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 ตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 94.33

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับแรก คือ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านการสื่อสาร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับแรก คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ การนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .374–.806 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ทักษะด้านการสื่อสาร ด้านเทคนิควิธี และด้านการใช้เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดรวบยอด ด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และด้านการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง โดยทักษะด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือ ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านความคิด รวบยอด ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยตัวแปรทั้ง 6 ด้านร่วมกันสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 78.80 ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุดและผู้วิจัยเลือกเป็นสมการพยากรณ์สุดท้าย

ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ความคิดรวบยอด การใช้เทคโนโลยี การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และมนุษยสัมพันธ์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 78.80 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ .204

สมการพยากรณ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ในรูปแบบคะแนนดิบ มีดังนี้

$$\hat{Y} = .275 + .305x_8 + .273x_5 + .207x_6 + .209x_4 + .097x_7 - .144x_1$$

สมการพยากรณ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$\hat{Z} = .337Z_{x_8} + .277Z_{x_5} + .201Z_{x_6} + .134Z_{x_4} + .109Z_{x_7} - .109Z_{x_1}$$

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว มี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิควิธี และทักษะด้านการสื่อสาร ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการบูรณาการทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทั้งนี้ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของบุคลากรในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) และ Harris (2021) ที่พบว่าการทำงานร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ขณะที่ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ มนุษยสัมพันธ์ ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ความคิดรวบยอด เทคนิควิธี และการสื่อสาร ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ซึ่งสะท้อนว่าผู้บริหารในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายและบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิสรา ชุมวงศ์ (2563) ที่พบว่าการพัฒนาหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล รวมทั้งสอดคล้องกับ ศิริพร จงเพลินนภาพร (2567) และแนวคิดของ Dexter (2018) ที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้สื่อ นวัตกรรม และ

เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พัชญ์พิชา จันทา (2563) และ Hattie (2017) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนสอดคล้องกับ ธนัฏฐา คุณสุข (2565) ด้านการวัดและประเมินผล และ กิตติชัย อาจหาญ (2565) รวมทั้ง Schleicher (2020) ที่เห็นว่าการนิเทศและการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยทักษะที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สะท้อนว่าการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือ การคิดเชิงกลยุทธ์ และการกำหนดทิศทางองค์กรที่ชัดเจน สอดคล้องกับ ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) และกาญจนา นามวงศ์ (2566) ที่พบว่าทักษะผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ การคิดสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้นการพัฒนาทักษะผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพงานวิชาการและคุณภาพการศึกษา

4. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ได้แก่ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 78.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทักษะด้านการทำงานเป็นทีมส่งผลมากที่สุด เนื่องจากการบริหารงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย สอดคล้องกับ ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล (2563) รองลงมาคือทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ที่ช่วยพัฒนาการแก้ปัญหาและนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ พุทธวงค์ (2564) นอกจากนี้ทักษะด้านความคิดรวบยอด การใช้เทคโนโลยี และภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ยังส่งผลเชิงบวกต่อการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับ กาญจนา นามวงศ์ (2566) ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีผลเชิงลบอาจเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Multicollinearity) ตามแนวคิดของ Hair et al. (2014) ขณะที่ทักษะด้าน

การสื่อสารและเทคนิควิธีไม่ส่งผลโดยตรง เนื่องจากอาจเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้บริหารมีใกล้เคียงกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ดังนี้ **1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช** 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำทักษะการบริหารทุกด้านไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 1.2 ควรส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการในด้านที่มีผลการดำเนินงานดีอยู่แล้ว ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พร้อมทั้งยกระดับด้านการวัดและประเมินผล รวมถึงการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ความคิดรวบยอดการใช้เทคโนโลยี ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 78.80 1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายและจัดโครงการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ การใช้เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และมนุษยสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ **2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** 2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา 2.2 ควรศึกษาความต้องการและความคาดหวังของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารให้สอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงาน 2.3 ควรศึกษาและพัฒนาแนวทางหรือรูปแบบการเสริมสร้างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา นามวงศ์. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กิดานันท์ มลิทอง. (2562). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิตติชัย อาจหาญ. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ขนิษฐา ชุมวงศ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ณัฐวุฒิ พุทธวงค์. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธงชัย สันติวงษ์. (2562). *การจัดการและการบริหารองค์การ.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ธนัฏฐา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ธีรวัฒน์ ขัดมะโน. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นิพนธ์ เจริญผล. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ.

นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยและการประเมินผลทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2563). *การบริหารงานวิชาการ.* กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภัสสร โคตรประดา. (2567). การศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. ใน *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยพะเยา.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2564). การบริหารการศึกษา: หลักการ แนวคิด และการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพร จงเพลินนภาพร. (2567). แนวทางการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ใน *งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.* มหาวิทยาลัยบูรพา.

สงัด อุทรานันท์. (2561). *การบริหารการศึกษา: แนวคิดและการปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาน อัศวภูมิ. (2561). *การบริหารสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิรดา สายมายา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ”. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุนิสา สงัดศรี. (2565). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สัตตบุษย์ โพธิรุท. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2562). *ภาวะผู้นำทางการศึกษาและการบริหารการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สันติ บุญภิรมย์. (2562). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด สพฐ.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อุรุพงษ์ งานฉมัง. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Adhikari, N. P., & Budhathoki, J. K. (2023). The administrative skills of head teacher in educational institutions. *International Research Journal of Parroha*, 2(1), 69–79. https://doi.org/10.5281/zenodo.10251005

Bartol, K. M., & Martin, D. C. (1998). *Management quality*. (2nd ed.). Prentice Hall.

Dexter, S. (2018). The role of leadership for information technology in education. *Journal of Educational Administration*, 56(2), 1–15. https://doi.org/10.1108/JEA-04-2017-0043

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate data analysis*. (7th ed.). Pearson Education Limited.

Harris, A. (2021). Distributed leadership and school improvement. *Educational Management Administration & Leadership*, 49(1), 1–10. https://doi.org/10.1177/1741143219898463

Katz, R. L. (1995). *Skills of an effective administrator*. Harvard Business Review.

Kimbrough, R. B., & Nunnery, M. Y. (1998). *Educational administration: An introduction*. McMillan.

Li, M., & Krutkrongphan, S. (2023). The school administrators' skills affecting the criteria of administration in Shanxi Experimental Middle School. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(12), Article 21.

Massie, J. L., & Douglas, J. (1981). *Managing: A contemporary introduction*. (3rd ed.). Prentice-Hall.

Owan, V. J., & Agunwa, J. N. (2019). Principals' administrative competence and teachers' work performance in secondary schools in Calabar education zone of Cross River State, Nigeria. *Humanities and Social Sciences Letters*, 7(1), 20–28. https://doi.org/10.18488/journal.73.2019.71.20.28

Schleicher, A. (2020). *World class: How to build a 21st-century school system*. OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/9789264300002-en